

OPLEGBRIEF

4

De ondergetekenden:

1. DE STAAT DER NEDERLANDEN, waarvan de zetel is gevestigd te 's-Gravenhage, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de Minister van Verkeer en Waterstaat, [REDACTED] hierna te noemen: "de Staat",

en

2. DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN N.V. van publiek recht, waarvan de maatschappelijke zetel is gevestigd te Brussel, gevestigd Frankrijkstraat 85 te 1060 Brussel, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd bij beslissing van de Raad van Bestuur van de NMBS d.d. 24 november 2000, door [REDACTED] Bestuurder-Directeur, hierna te noemen: "de NMBS",

hierna gezamenlijk aan te duiden als Partijen

ZIJN, IN AANMERKING GENOMEN DAT:

- De Staat en de NMBS overeenstemming hebben bereikt omtrent het Conceptcontract dat opgenomen zal worden in en de basis zal vormen van de Samenwerkingsovereenkomst, die zal gesloten worden tussen de NMBS en de nog te selecteren HSL-Zuid Vervoermaatschappij, of de publieke ontwikkelingsmaatschappij, zodra de vervoersconcessie over de HSL-Zuid door de Staat aan de HSL-Zuid Vervoermaatschappij, of de publieke ontwikkelingsmaatschappij, is gegund.
- De HSL-Zuid Vervoermaatschappij, door middel van de voorwaarden waaronder gunning van de vervoerconcessie zal plaatsvinden, gebonden zal zijn aan het voornoemde Conceptcontract met de NMBS.

- De Staat en de NMBS in deze overeenkomst wensen te regelen de binding over en weer aan het voornoemde Conceptcontract, alsmede wensen te regelen de rechtsverhouding tussen partijen indien sprake wordt van ernstige vertraging van de gunning van de vervoersconcessie in Nederland of het mislukken van de aanbesteding daarvan.
- Deze overeenkomst is ondertekend nadat de NMBS kennis heeft genomen van de Concessie-overeenkomst en daaromtrent overleg heeft gepleegd met de Staat. Besloten werd deze overeenkomst niet toe te sturen aan de bieders doch nog aan te passen.

OVEREENGEKOMEN ALS VOLGT

Artikel 1

De begrippen zoals gehanteerd in deze overeenkomst hebben de betekenis zoals gedefinieerd in bijlage 1, van deze overeenkomst.

Artikel 2 De rechtsverhouding tussen de Staat en de NMBS

- 2.1 De NMBS, of haar rechtsopvolger, is verplicht het Conceptcontract, dat als bijlage 2 aan deze overeenkomst is gehecht, met de HSL-Zuid Vervoermaatschappij, of in voorkomend geval de publieke ontwikkelingsmaatschappij, of hun rechtsopvolgers, hoe ook genaamd, die de Concessie-overeenkomst heeft gesloten met de Staat, aan te gaan en te blijven respecteren.
- 2.2 De NMBS heeft toegang tot het Belgisch Spoorwegnet en bevestigt dat zij voor de duur van 15 jaren de rechten zal verkrijgen welke nodig zijn voor de uitvoering van het Conceptcontract.
- 2.3 De Staat is verplicht aan de HSL-Zuid Vervoermaatschappij, of in voorkomend geval de publieke ontwikkelingsmaatschappij, of hun rechtsopvolgers, het aangaan en het

voortdurend respecteren van het Conceptcontract op te leggen en zodoende de HSL-Zuid Vervoermaatschappij/de publieke ontwikkelingsmaatschappij te verplichten tot het voeren van een exclusieve samenwerking met de NMBS of haar rechtsopvolger gedurende een periode van 15 jaren.

- 2.4 De Staat is verplicht de Concessie-overeenkomst in overeenstemming te doen zijn met het Conceptcontract en verbindt zich daartoe de nodige bedingen in de Concessie-overeenkomst op te nemen, waaronder de uitdrukkelijke verplichting van de HSL-Zuid Vervoermaatschappij/de publieke ontwikkelingsmaatschappij tot het voeren van een exclusieve samenwerking met de NMBS of haar rechtsopvolger gedurende een periode van 15 jaren.
- 2.5 De Staat zal de Concessie-overeenkomst, voor het uitsturen ervan naar de bidders, voorleggen aan de NMBS, ter controle op consistentie en coherentie met Oplegbrief en Conceptcontract. De NMBS zal binnen tien werkdagen na ontvangst ervan de Staat inlichten over haar bevindingen.
- 2.6 De Staat is verplicht door middel van een harde bankgarantie (Performance Bond) voldoende eisen te stellen aan de financiële structuur, zoals opgenomen in de kwalificatiedocumenten, van de HSL-Zuid Vervoermaatschappij.
- 2.7 De Staat is verplicht door middel van de Concessie-overeenkomst, of anderszins, aan de HSL-Zuid Vervoermaatschappij of in voorkomend geval de publieke ontwikkelingsmaatschappij de noodzakelijke capaciteit toe te wijzen of te doen toewijzen teneinde te voldoen aan het vervoersmodel zoals opgenomen in artikel 7.2 van het Verdrag van 21 november 1996 betreffende de aanleg van een spoorverbinding voor Hogesnelheidstreinen tussen Rotterdam en Antwerpen.
- 2.8 Partijen staan niet in voor, noch zijn op enigerlei wijze zelf gebonden aan, de tijdige en/of volledige nakoming van enige verplichting van enige andere partij uit hoofde van de Samenwerkingsovereenkomst. De NMBS is evenwel gerechtigd de Staat in te lichten omtrent een tekortschieten van de HSL-Zuid Vervoermaatschappij in de nakoming van de Samenwerkingsovereenkomst, en de Staat te verzoeken een redelijke oplossing te betrachten aan de hand van de juridische mogelijkheden waarover zij door middel van de Concessie-overeenkomst, de oplegbrief of anderszins beschikt en redelijkerwijze gebruik kan maken. De NMBS, noch de GVO,

staat in voor de uitvoering van de verplichtingen van de HSL-Zuid Vervoermaatschappij jegens de Staat die voortvloeien uit de Concessie-overeenkomst.

2.9 De NMBS is verplicht op grond van artikel 2.4 van het Conceptcontract de Samenwerkingsovereenkomst ter goedkeuring aan de Staat voor te leggen. Bij het geven van voorbedoelde goedkeuring aangaande strijdige afspraken is de Staat gerechtigd als voorwaarde te stellen dat bij heraanbesteding, conform artikel 4.2 van voorliggende overeenkomst, bij naam genoemde bedingen niet door de Staat aan de opvolgende concessiehouder zullen worden opgelegd. Ook de NMBS kan daarbij aangeven welke (strijdige) bedingen zij niet per definitie ook met een opvolgende concessiehouder wenst aan te gaan.

Artikel 3 Het tenderproces

- 3.1 De Staat zal de NMBS adequaat en voortdurend informeren omtrent de voortgang van de aanbesteding en/of de onderhandeling van de Concessie-overeenkomst en, indien deze voortgang stagneert, onverwijld overleg plegen met de NMBS teneinde verdere stagnatie te voorkomen of anderszins een oplossing voor de vertraging te creëren.
- 3.2 Indien het proces van aanbesteding en/of de onderhandelingen van de Concessie-overeenkomst wordt verstoord, al dan niet door middel van gerechtelijke (spoed)procedures, geëntameerd door bidders of derden, of naar het oordeel van de Staat niet slaagt of zal slagen zullen Partijen onverwijld overleg plegen omtrent de aanwijzing van de concessiehouder voor het vervoer over de HSL-Zuid.
- 3.3 Na afloop van het in lid 2 bedoelde overleg zal de Staat onverwijld, na voltooiing van zijn bestuurlijk-politieke besluitvormingsprocessen, een besluit nemen met betrekking tot het voortzetten van de aanbestedingsprocedure of de oprichting van een publieke ontwikkelingsmaatschappij, met welke rechtspersoon de Staat alsdan de Concessie-overeenkomst zal aangaan, ten einde het vervoer over de Verbinding Amsterdam – Brussel Zuid in samenwerking met de NMBS te kunnen verzekeren vanaf de aanvang van de vervoersdiensten zoals bepaald in artikel 5.2 van het Conceptcontract.

- 3.4 De Staat staat ervoor in dat uiterlijk per 1 september 2001 de NMBS bekend zal zijn welke partij het Conceptcontract met de NMBS zal aangaan. Indien evenwel uiterlijk op 1 maart 2002 geen Concessie-overeenkomst tussen de Staat en een vervoerder is gesloten zijn Partijen gehouden om op basis van de alsdan bekende, gewijzigde omstandigheden in redelijkheid aanpassing van het Conceptcontract met elkaar te bespreken en overeen te komen, waarbij getracht zal worden het bepaalde in het Conceptcontract zoveel mogelijk trouw te zijn. Elk van beide Partijen kan hiertoe het initiatief nemen.
- 3.5 De Staat is verplicht, bij het beantwoorden van vragen omtrent de uitleg van het Conceptcontract of naar aanleiding van het Conceptcontract, gesteld in het kader van de Tender, overeenstemming met de NMBS te bereiken omtrent die uitleg. Deze overeenstemming dient te worden bereikt binnen de door de Tender bepaalde termijn voor de beantwoording van vragen. De Staat zal de NMBS onverwijld in kennis stellen van een gestelde vraag.
- 3.6 Partijen zijn jegens elkaar verplicht zich gedurende de Tender maximaal in te spannen teneinde een vlot verloop van de Tender, met name tijdens de BAFO-fase en de daarin door de NMBS te voeren onderhandelingen, te waarborgen.

Artikel 4 Indeplaatsstelling van de HSL-Zuid Vervoermaatschappij

- 4.1 Indien in de situatie, zoals omschreven in artikel 1.9 van de overeenkomst van 24/25 juli 2000 en in artikel 3.3 van deze overeenkomst, een Concessie-overeenkomst tot stand komt tussen de Staat en een publieke ontwikkelingsmaatschappij zal de NMBS instemmen met het in de Samenwerkingsovereenkomst opnemen van een zodanige regeling dat de publieke ontwikkelingsmaatschappij gerechtigd zal zijn zich, na het verstrijken van een nader overeen te komen aantal jaren, als contractspartij in de Samenwerkingsovereenkomst te laten vervangen door een alsdan door de Staat op transparante en non-discriminatoire wijze te selecteren spoorwegmaatschappij. Dit onverminderd het recht van de NMBS zich tegen een dergelijke indeplaatsstelling van haar contractspartij in de Samenwerkingsovereenkomst te verzetten Indien deze niet bereid is de voorwaarden opgenomen in het Samenwerkingsovereenkomst onverkort te aanvaarden.

- 4.2 In het geval binnen de periode van 15 jaren de Staat zou moeten overgaan tot het selecteren van een opvolgende concessiehouder voor het vervoer over de HSL-Zuid is de Staat verplicht aan deze opvolgende concessiehouder samenwerking met de NMBS op te leggen op de voet van en gelijk aan de dan geldende Samenwerkingsovereenkomst, of bij ontbreken daarvan het Conceptcontract. Hierbij zullen, gegeven de bijzondere omstandigheden van dat geval, aanpassingen, welke door die omstandigheden in redelijkheid worden afgedwongen, tussen de NMBS en de opvolgende concessiehouder worden overeengekomen. Dit onverminderd het recht van de NMBS zich tegen een dergelijke indeplaatsstelling van haar contractspartij in de Samenwerkingsovereenkomst te verzetten indien deze niet bereid is voornoemde overeenkomst te aanvaarden.
- 4.3 De NMBS is niet verplicht tot een samenwerking, zoals beschreven in het Conceptcontract voor de duur van meer dan 15 jaren.
- 4.4. In geval van het door de Staat aangaan van een opvolgende Concessie-overeenkomst na het verstrijken van de overeengekomen exploitatieperiode van 15 jaren, zijn Partijen bereid de hoofdlijnen van de Samenwerkingsovereenkomst ook dan te hanteren en na te leven, onder wederzijdse erkenning dat aanpassingen daarvan nodig zouden kunnen zijn in het licht van, onder meer, de dan geldende Europese en nationale regels en beleidskaders, eisen die aan een succesvolle heraanbesteding moeten worden gesteld en de alsdan geldende marktfactoren.
- 4.5. In het geval van het door de HSL-Zuid Vervoermaatschappij tijdens de concessieperiode van 15 jaren staken van haar activiteiten zal de NMBS, al dan niet met een door de NMBS gekozen hulppersoon, het Internationaal Vervoer in Nederland voor rekening en risico van de Staat uitvoeren, op basis van een open boek calculatie, tot het moment dat een opvolgende concessiehouder deze vervoersactiviteiten op zich zal nemen, tenzij de NMBS vaststelt dat dit in redelijkheid niet binnen haar mogelijkheden ligt.

Artikel 5 Schade

- 5.1 Partijen zullen trachten schade voor de andere partij zo veel mogelijk te voorkomen.

- 5.2 Indien schade zich dreigt te verwezenlijken zullen Partijen elkander onverwijld berichten en trachten deze zoveel mogelijk te beperken door het nemen van tijdige en adequate, tevoren met elkander besproken, maatregelen.
- 5.3 Partijen zijn nimmer jegens elkaar gehouden tot vergoeding van gedeelde inkomsten; schade is tussen Partijen op grond van deze overeenkomst beperkt tot gemaakte kosten.
- 5.4 Bij te late oplevering en terbeschikkingstelling van de HSL-Zuid is de Staat gehouden de daaruit voortspruitende schade in de zin van art. 5.3 aan de NMBS te vergoeden. Voor terbeschikkingstelling van de HSL-Zuid geldt voor het traject Nederlands-Belgische grens-Rotterdam de datum van 1 juni 2005 en voor het traject Rotterdam-Amsterdam de datum van 1 januari 2006. De Staat zal bij de Belgische staat aandringen op aanvaarding van een schaderegeling, in geval van vertraging bij de oplevering van de Belgische Infrastructuur, in de zin van dit lid ten behoeve van de HSL-Zuid Vervoermaatschappij, bij gebreke van welke aanvaarding door de Belgische staat de Staat niet gehouden is tot vergoeding van schade aan de NMBS op de voet van dit lid.
- 5.5 In geval van faillissement van de HSL-Zuid Vervoermaatschappij zal de Staat de in het kader van de Concessie-overeenkomst gegeven bankgarantie uitwinnen en het daarmee verkregen bedrag evenredig aanwenden voor het bestrijden van zijn schade en kosten van heraanbesteding en voor het bestrijden van de schade van de NMBS.

Artikel 6 Ontwikkeling vervoersaanbod

- 6.1 Partijen erkennen het belang dat de NMBS voor de periode tot de aanvang van het Internationaal Vervoer zodanige afspraken maakt met NS dat sprake zal zijn van een goede verdere opbouw van vervoersdiensten.
- 6.2 De NMBS beoogt met NS te komen tot billijke afspraken met betrekking tot het internationaal vervoer over conventionele infrastructuur voor de periode tot de aanvang van het Internationaal Vervoer.

- 6.3 Indien de NMBS en NS niet tot zulke voornoemde afspraken komen, zullen Partijen onverwijld met elkaar overleg plegen en maatregelen bespreken die adequaat zijn ter voorkoming van het wegvallen van internationaal treinvervoer over conventioneel spoor.

De Staat staat in voor de continuering van internationale vervoersdiensten totdat het Internationaal Vervoer over de HSL-Zuid ten minste het huidige aantal internationale treindiensten tot en met Amsterdam omvat (te weten 25 paden per richting per dag). Tenzij de NMBS vaststelt dat dit in redelijkheid niet binnen haar mogelijkheden ligt, zal zij desgevraagd al het mogelijke doen om, al dan niet met een door de NMBS gekozen huippersoon, het internationaal vervoer in Nederland voor rekening en risico van de Staat uit te voeren, op basis van een open boek calculatie, tot het moment dat een concessiehouder deze vervoersactiviteiten op zich zal nemen.

- 6.4 Het is de NMBS toegelaten, mits omstandige motivering hiertoe, af te zien van de realisatie van dat deel van het vervoersaanbod, zoals voorzien in artikel 5.1 van het Conceptcontract, welke in haar ogen niet rendabel is, wegens hetzij verhoogde kosten van rollend materieel door de veiligheidsvereisten verbonden aan het gebruik van de tunnel in Nederland, hetzij verlaagde opbrengsten in geval van discontinuïteit in de aanloopfase.

Artikel 7 Mededinging

- 7.1 De NMBS is niet gerechtigd met andere vervoerders overeenkomsten af te sluiten die Concurrentie zouden betekenen, tenzij na goedkeuring van de HSL-Zuid Vervoermaatschappij. De NMBS is evenwel niet verplicht de op datum van ondertekening van huidig contract bestaande overeenkomsten op te zeggen of te wijzigen.
- 7.2 Het internationaal vervoer over het relevante gedeelte van de HSL-Zuid, met het oog op het realiseren van vervoer tussen Breda en Brussel en de tussenliggende stations in België daaronder begrepen, zal tevens voorwerp zijn van de Tender.

Artikel 8 Bemiddeling

De Staat is bereid en desgevraagd daartoe verplicht te bemiddelen tussen de NMBS en de HSL-Zuid Vervoermaatschappij in gevallen van verschil van mening omtrent de uitleg van het Conceptcontract in de fase dat deze partijen spreken en onderhandelen omtrent de totstandkoming van de Samenwerkingsovereenkomst. Daarbij zal de Staat zich objectief opstellen en zich zo veel mogelijk beperken tot het geven van toelichting van de feitelijke achtergronden en beweegredenen van het Conceptcontract en de totstandkoming daarvan.

Artikel 9 Afspraken met de SNCF

Indien voorafgaand aan het sluiten van de Concessie-overeenkomst geen overeenstemming met SNCF is bereikt over de samenwerking met de GVO, zal de Staat zich blijven inzetten voor het tot stand brengen van dergelijke afspraken.

Artikel 10 Aanduiding

Deze overeenkomst kan worden aangeduid als "de oplegbrief". Deze overeenkomst geeft een aanvulling op de overeenkomst tussen Partijen van 24/25 juli 2000.

Artikel 11 Aanmelding bij de Mededingingsautoriteiten

- 11.1 Partijen zullen, in overleg en in samenwerking met elkaar, deze overeenkomst voorleggen aan de daartoe bevoegde mededingingsautoriteit(en).
- 11.2 Indien een mededingingsautoriteit aanpassingen van deze overeenkomst noodzakelijk maakt zullen Partijen daartoe overgaan en daarbij de inhoud en geest van deze overeenkomst, waaronder het onderhandelingsresultaat dat daarin besloten ligt, zoveel als mogelijk handhaven.

Artikel 12 Toepasselijk recht

Op voorliggende overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

Aldus overeengekomen en in duplo opgesteld en ondertekend te 's-Gravenhage op 19 december 2000

DE STAAT DER NEDERLANDEN.

de Minister van Verkeer en Waterstaat mevrouw T. Netelenbos

DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN N.V.,

Bijlage 1

Bijlage 1 Begrippen en definities

- 1.1 In de tekst van deze overeenkomst zullen gedefinieerde begrippen met een hoofdletter worden aangeduid.
- 1.2 In het geval van een verschil tussen een definitie opgenomen in de overeenkomst van 25 juli 2000 en onderstaande definities prevaleren onderstaande definities bij de interpretatie van deze Oplegbrief.
- 1.3 Gedefinieerd zijn de volgende begrippen:
- **Binnenlandse Reiziger:** een reiziger over de Verbinding Amsterdam - Brussel Zuid die de grens Nederland - België, respectievelijk België - Nederland niet per trein overschrijdt.
 - **Binnenlands Vervoer:** het vervoer van personen over de Verbinding Amsterdam - Brussel Zuid, waarbij de reiziger een beginpunt en eindbestemming in Nederland, respectievelijk België heeft.
 - **Conceptcontract:** de concept-overeenkomst tussen de toekomstige HSL-Zuid Vervoermaatschappij, of in voorkomende gevallen de publieke ontwikkelingsmaatschappij, en de NMBS met betrekking tot de hoofdkenmerken van de samenwerking aangaande het garanderen van het hogesnelheidsvervoersaanbod van internationale vervoersdiensten over de Verbinding Amsterdam - Brussel Zuid en de daaraan verbonden organisatie van de commerciële- en distributiefunctie.
 - **De Concessie-overeenkomst:** de overeenkomst tussen de Staat en de HSL-Zuid Vervoermaatschappij, of andersoortig besluit, waarin de voorwaarden en condities zijn opgenomen waaronder de HSL-Zuid Vervoermaatschappij het recht verkrijgt vervoersdiensten over het Nederlandse deel van de Verbinding Amsterdam - Brussel Zuid te exploiteren.
 - **Concurrentie:** Internationaal Vervoer, niet uitgevoerd door beide Deelnemers.
 - **De Deelnemers:** de HSL-Zuid Vervoermaatschappij en de NMBS in hoedanigheid van de deelnemer aan de GVO.

- **HSL-Zuid:** de spoorwegverbinding, bestaande uit hogesnelheidsspoorweginfrastructuur en conventionele spoorweginfrastructuur, tussen Amsterdam en de Nederlands-Belgische grens, bestemd voor hogesnelheidsspoorvervoer van personen.
- **HSL-Zuid Vervoermaatschappij:** de (private of publieke) houder van de Concessie voor het verrichten van Binnenlands en/of Internationaal Vervoer over het Nederlandse gedeelte van de Verbinding Amsterdam - Brussel Zuid.
- **Internationale Reizigers:** een reiziger die op de Verbinding Amsterdam - Brussel Zuid de grens Nederland - België, respectievelijk België - Nederland per trein overschrijdt.
- **Internationaal Vervoer:** het vervoer van personen over de Verbinding Amsterdam - Brussel Zuid, waarbij de grens Nederland/België wordt overschreden.
- **Invitation to Tender:** het document, onderdeel van de Tender, waarin de Staat geselecteerde aspirant vervoerders uitnodigt te bieden op het verkrijgen van de rechten met betrekking tot het Nederlandse gedeelte van de Verbinding Amsterdam - Brussel Zuid, onder de voorwaarden en condities zoals aangegeven in dat document.
- **Partijen:** De Staat en de NMBS.
- **Rollend Materieel:** de treinstellen bestemd voor het verrichten van vervoersdiensten over de Verbinding Amsterdam - Brussel Zuid - Parijs en waarvan het gebruik is toegestaan in Nederland, België en Frankrijk.
- **Samenwerkingsovereenkomst:** de definitieve tussen de HSL-Zuid Vervoermaatschappij en de NMBS gesloten overeenkomst tot samenwerking aangaande het verrichten van Internationale vervoersdiensten, gebruikmakend van de Verbinding Amsterdam - Brussel Zuid, gebaseerd op het Conceptcontract.
- **De Staat:** de Staat der Nederlanden.
- **Tender:** het proces van het organiseren en uitvoeren van een competitieve inschrijving door spoorwegondernemingen op het door de Staat verlenen van langjarige exploitatierechten aangaande het verrichten van vervoersdiensten over het Nederlandse gedeelte van de Verbinding Amsterdam - Brussel Zuid.

- **Treinpersoneel:** de medewerkers van de Deelnemers die werkzaamheden uitvoeren in treinen overeenkomstig de functieomschrijving van conducteur/treinbegeleider en machinist/treinbestuurder.
- **De Verbinding Amsterdam – Brussel Zuid:** het traject Amsterdam – Brussel Zuid waarbij gebruik wordt gemaakt van de HSL-Zuid en de spoorweginfrastructuur op Belgisch grondgebied zoals aangegeven in het Verdrag tussen België en Nederland van 21 december 1996 betreffende de aanleg van een spoorverbinding voor hogesnelheidstreinen tussen Rotterdam en Antwerpen.
- **De Vervoerder:** de spoorwegonderneming in de zin van artikel 3 van Richtlijn 91/440, waarvan de voornaamste activiteit is het verrichten van spoorwegvervoerdiensten voor goederen en/of reizigers, waarbij de tractie van dat vervoer door deze onderneming wordt uitgevoerd.

Bijlage 2